

Ministerstvo financí České republiky

Sekce 04 Finanční řízení a audit

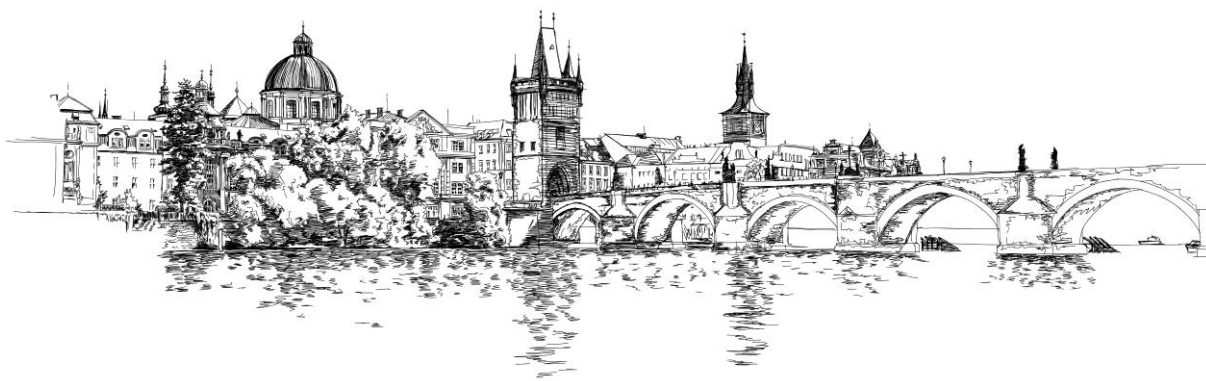
Odbor 54 Účetnictví ministerstva a účetní výkaznictví státu

METODICKÁ POMŮCKA

**pro obchodní korporace, státní podniky, veřejné
výzkumné instituce a další subjekty předávající
Pomocný konsolidační přehled**

verze 3.0

2017

Důležité upozornění

Společně s touto metodickou pomůckou doporučujeme prostudovat následující dokumenty:

- Konsolidační manuál*
- Příklad PKP – Metodická pomůcka pro účetní jednotky předávající Pomocný konsolidační přehled (dále jen „Příklad PKP“)*
- Metodická pomůcka pro vzájemné odsouhlasení pohledávek a závazků*

Všechny výše uvedené dokumenty jsou přístupné na internetových stránkách Ministerstva financí ČR na [tomto odkazu](#).

ÚVOD

Dokument je určen především obchodním korporacím, ve kterých má stát nebo územní samosprávný celek vliv na řízení a ovládání (dále jen „majetkové účasti“), státním podnikům, veřejným výzkumným institucím a dalším subjektům, které budou nově předávat tzv. Pomocný konsolidační přehled (dále jen „PKP“). Cílem je seznámit dotčené subjekty s procesem účetní konsolidace státu, s formou jejich zapojení a se strukturou PKP.

Ministerstvo financí ČR (dále jen „ministerstvo“) bude v roce 2017 sestavovat účetní výkazy za Českou republiku za účetní období roku 2016 již se zohledněním majetkových účastí, státních podniků, veřejných výzkumných institucí a dalších subjektů, které splní podmínky významnosti pro zahrnutí do konsolidačního celku Česká republika v souladu s vyhláškou č. 312/2014 Sb., o podmínkách sestavení účetních výkazů za Českou republiku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „konsolidační vyhláška státu“).

Dotčené subjekty, které budou součástí konsolidačního celku Česká republika, by měly zahájit takové kroky, které povedou:

- **k vytvoření mapování mezi rozvahou, výkazem zisku a ztráty a „podrozvahou“ na výkaz PKP**; mapování jednotlivých položek do struktury požadované PKP usnadní doporučený převodový můstek, který je součástí Konsolidačního manuálu a je také součástí Příkladu PKP;
- **ke sledování vybraných položek rozvahy, výkazu zisku a ztráty a „podrozvahy“ po partnerech** v konsolidačním celku Česká republika; rozsah účtů, u kterých je vyžadováno sledování po partnerech, je uveden v Konsolidačním manuálu a pro informaci je obsažen i v Příkladu PKP;
- **ke kontaktování dodavatelů svých ekonomických informačních systémů** s cílem provedení úprav tak, aby mohl být PKP vytvářen ve formátu XML dle platného XSD schématu a předán do centrálního systému účetních informací státu (dále jen „CSÚIS“), pokud budou dotčené subjekty chtít tvořit PKP automatickým výstupem ze svých ekonomických informačních systémů;
  - **PKP musí být vytvořeno ve formátu XML dle platného XSD schématu**
  - **PKP musí být předáno do CSÚIS**
- **k registraci tzv. zodpovědné osoby** a případně dalších náhradních zodpovědných osob, pomocí kterých bude PKP předáváno do CSÚIS;
- **k odsouhlasení vzájemných pohledávek a závazků** se subjekty v konsolidačním celku Česká republika (viz níže);

1. ÚČETNÍ KONSOLIDACE STÁTU

V posledních letech začaly země jako například Velká Británie, Kanada, USA, Švédsko nebo Slovensko publikovat konsolidované účetní výkazy za stát. Jedná se o nový, moderní trend, který lépe vystihuje finanční pozici, výsledky hospodaření a transparentnost účetnictví státu jako celku. Záměrem je tento trend následovat.

Povinnost sestavovat účetní výkazy za Českou republiku je dána § 23b zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky způsobu sestavení ročních účetních výkazů, vymezení konsolidačního celku Česká republika, stanovení pravidel konsolidace a způsob a rozsah použití metod konsolidace stanoví prováděcí právní předpis, kterým je **konsolidační vyhláška státu**. Konsolidační vyhláška státu vymezuje také postup zahrnování účetních jednotek do konsolidačního celku Česká republika včetně zahrnování do ostatních příslušných konsolidačních celků státu.

1.1. Zahrnutí majetkových účastí a dalších subjektů do účetní konsolidace státu

Cílem je do účetní konsolidace státu zahrnout významné ekonomické subjekty, kde stát nebo územní samosprávný celek má vliv na řízení a ovládání, přičemž za významný je považován takový subjekt, který překročí 100 000 000 Kč alespoň v jednom z následujících kritérií: výše netto aktiv, výše cizích zdrojů, výše celkových nákladů nebo výše celkových výnosů. Významný je také subjekt, který má podle zákona o účetnictví povinnost sestavovat konsolidovanou účetní závěrku.

Součástí konsolidačního celku Česká republika nejsou účetní jednotky v likvidaci a v konkurzním řízení.

1.2. Povinnosti majetkových účastí a dalších subjektů zahrnutých do účetní konsolidace státu

Registrace zodpovědné osoby

Přenos dat do CSÚIS může provést pouze zodpovědná osoba (dále jen „ZO“) nebo náhradní zodpovědná osoba (dále jen „NZO“). Konsolidovaná jednotka státu provede registraci ZO/NZO podle [Popisu postupu při registraci](#), který je zveřejněn na internetových stránkách Státní pokladny. Registraci je nutné provést včas s ohledem na termín předání PKP, který je stanoven do 31. července.

Zjednodušený popis registrace ZO/NZO

Krok 1: Nominovaná ZO/NZO vyplní a odešle [registrační formulář](#). Doporučujeme při vyplňování registračního formuláře použít [Návod na vyplnění registračního formuláře](#).

Vyplněný registrační formulář se posílá přes datovou schránku konsolidované jednotky státu. V případě, že konsolidovaná jednotka státu nemá povinnost mít zřízenou datovou schránku, odešle registrační formulář pomocí e-mailu na registraceZO@mfc.cz.

Krok 2: Konsolidované jednotce státu po zpracování registračního formuláře přijdou do datové schránky přístupové kódy do [Webové aplikace](#). Konsolidovaná jednotka státu se do Webové aplikace přihlásí a v Inboxu si stáhne Zajišťovací a identifikační soubory (ZaIS.zip) pro každou registrující ZO/NZO. ZO/NZO si tyto soubory rozbali a uloží do jedné složky.

Krok 3: Registrující se ZO/NZO rozbalené soubory dekoduje v [Šifrovací utilitě](#) pomocí dekodovacích kódů, které jí byly doručeny v obálce do vlastních rukou. Aby Šifrovací utilita správně fungovala, je nutné mít nainstalovanou aktuální verzi Java. V Šifrovací utilitě na záložce „Dekódování identifikačních údajů“ ZO/NZO zadá cestu k rozbaleným souborům, vloží 64místný kód z obálky a zadá nové heslo, které je nutné si pamatovat (slouží pro zašifrování výkazů předávaných do CSÚIS) a soubory dekoduje. Po dešifrování se vygenerují přístupové údaje do Webové aplikace pro danou ZO/NZO (doporučujeme jejich uložení a kontrolní součet).

Krok 4: ZO/NZO vyplní formulář [Potvrzení o přijetí zabezpečovacích a identifikačních souborů-kontrolní součet](#) (interní číslo zásilky je číslo jednacích z obálky do vlastních rukou ZO/NZO) a vyplněný formulář odešle prostřednictvím Webové aplikace (z kroku 2). Následně přijde na e-mail ZO/NZO potvrzení o aktivaci.

Vzájemné odsouhlasení pohledávek a závazků

Podle § 22 konsolidační vyhlášky státu konsolidovaná jednotka státu provede odsouhlasení vzájemných pohledávek a závazků vůči partnerům v konsolidačním celku Česká republika. Konsolidovaná jednotka státu si stanoví výši, od které bude provádět vzájemné odsouhlasení pohledávek a závazků. Zvolené hladiny významnosti by účetní jednotka měla sdělit příslušné spravující jednotce v dostatečném předstihu, aby spravující jednotka mohla tyto hodnoty uvést v seznamu účetních jednotek patřících do dílčího konsolidačního celku státu (dále jen „seznam“), který zašle ministerstvu do 15. ledna běžného roku. Tyto hodnoty budou následně zveřejněny ve [výčtu konsolidovaných jednotek státu a dalších subjektů \(dále jen „výčet“\)](#) pro informaci ostatním konsolidovaným jednotkám státu s tím, že zůstatky nižší, než je stanovená hladina významnosti, nemusí být odsouhlaseny. Cílem je, aby toto odsouhlasení bylo efektivně proveditelné. Podrobné informace spolu s příkladem vzájemného odsouhlasení jsou obsaženy v Metodické pomůcce pro vzájemné odsouhlasení pohledávek a závazků.

Sestavení a předání Pomocného konsolidačního přehledu

Podle § 12 odst. 2 písm. b) konsolidační vyhlášky státu vzniká majetkovým účastem, státním podnikům, veřejným výzkumným institucím a dalším subjektům nová informační povinnost, a to sestavit a předat PKP do CSÚIS. PKP vychází z účetní závěrky, nebo

konsolidované účetní závěrky v případě, že má konsolidovaná jednotka státu povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku podle zákona o účetnictví.

Každá majetková účast, státní podnik, veřejná výzkumná instituce a další subjekty mají příslušnou spravující jednotku (správce kapitoly státního rozpočtu, kraj, obec, městská část hlavního města Prahy, dobrovolný svazek obcí), která konsolidované jednotky státu informuje o jejich zahrnutí do konsolidačního celku Česká republika. Spravující jednotka může rozhodnout, že výkaz PKP bude předávat do CSÚIS za subjekty ve svém dílčím konsolidačním celku státu. Povinnost sestavit výkaz PKP má však konsolidovaná jednotka státu, nikoli spravující jednotka.

Vzor PKP je přílohou č. 3a [vyhlášky č. 383/2009 Sb.](#), technické vyhlášky o účetních záznamech, a je dostupný na internetových stránkách Ministerstva financí ČR. PKP je sestavován v peněžních jednotkách české měny a vykazuje se v korunách českých s přesností na dvě desetinná místa.

Struktura položek PKP je do jisté míry odlišná od účetních výkazů, které jsou sestavovány majetkovými účastmi a státními podniky na základě vyhlášky č. 500/2002 Sb. nebo veřejnými výzkumnými institucemi na základě vyhlášky č. 504/2002 Sb. (detailnější popis struktury PKP je obsažen v kapitole „3. Vyplnění Pomocného konsolidačního přehledu“). Z toho důvodu provedou majetkové účasti podle § 20 odst. 1 a 2 konsolidační vyhlášky státu přetřídění konečných stavů položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, nákladů a výnosů, nebo konsolidovaných stavů položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, nákladů a výnosů do struktury položek PKP podle obsahového vymezení konsolidační vyhlášky státu, je-li to významné a toto přetřídění je efektivní, účelné a hospodárné. To znamená, že v případech, kdy se přetřídění bude jevit u některých účtů jako obtížně realizovatelné, resp. bude vykazovat znaky nehospodárnosti, lze tyto účty namapovat na obsahově nejbližší položku PKP.

Příklad: Konsolidovaná jednotka státu je akciovou společností a rozhodla se o drobném dlouhodobém hmotném majetku (dále jen „DDHM“) účtovat přímo do nákladů. V rámci PKP je DDHM promítán do aktiv. Pokud je celkový zůstatek DDHM nevýznamný v porovnání s celkovým zůstatkem dlouhodobého hmotného majetku a úsilí vynaložené na získání dané informace by převýšilo hodnotu získané informace, není v tomto případě účelné ani hospodárné danou informaci zjišťovat. Konsolidovaná jednotka státu v tomto případě nevyplní položku DDHM v části aktiva PKP a náklad vykáže na položce A.I.35 – Náklady z drobného dlouhodobého majetku.

Příklad: Konsolidovaná jednotka státu účtuje na účet nákladů 541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku. PKP však v položkách A.I.29., A.I.30. a A.I.31. požaduje tuto položku rozčlenit na dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek a pozemky. Sama konsolidovaná jednotka státu je mateřskou společností a připravuje PKP na základě sestavené konsolidované účetní závěrky. Z tohoto důvodu je pracné dohledat detaily k zůstatku účtu 541. Konsolidovaná jednotka státu vyřazovala software, dlouhodobý hmotný majetek a pozemky. Je zřejmé, že 90 % hodnoty vyřazeného majetku tvořil dlouhodobý hmotný majetek. V tomto případě konsolidovaná jednotka státu

uvede celkovou zůstatkovou cenu vyřazeného majetku (i nehmotného majetku a pozemků) do položky A.I.30. Prodaný dlouhodobý hmotný majetek, neboť zjištění dostatečně detailních informací by nebylo hospodárné.

Termín předání PKP je stanoven technickou vyhláškou o účetních záznamech ročně ve stavu k 31. 12. sledovaného období, a to nejpozději do 31. 7. následujícího roku. K prvnímu předání PKP dojde nejpozději do 31. 7. 2017 s daty ve stavu k 31. 12. 2016.

XSD schéma sktruktury PKP je uveřejněno v XSD balíčku na internetových stránkách Státní pokladny (odkaz na aktuální XSD balíček: <http://www.statnipokladna.cz/cs/csuis/technicke-informace>).

2. ILUSTRATIVNÍ PŘÍKLAD - JAK BY MĚLA POSTUPOVAT MAJETKOVÁ ÚČAST

Spravující jednotka (Město A, IČ 33334444) v seznamu, který předala 11. ledna 2016, uvedla veškeré účetní jednotky, které založila, zřídila, nebo v nich drží některý z vlivů.

Konkrétně Město A uvedlo účetní jednotku Vodovody, a. s., IČ 22334455, ve které drží vliv ve výši 60 % a která splňuje kritéria pro zahrnutí do dílčího konsolidačního celku státu (výše netto aktiv 117 129 000,00 Kč), viz seznam níže.

Ukázka seznamu účetních jednotek patřících do dílčího konsolidačního celku:

Příloha č. 3b k vyhlášce č. 383/2009 Sb.

Seznam účetních jednotek patřících do dílčího konsolidačního celku státu

Část I: Přehled účetních jednotek

Město A, obec, Město A, 33334444

Hladina významnosti podle § 22 odst. 1 konsolidační vyhlášky státu - pohledávky	100 000,00
Hladina významnosti podle § 22 odst. 1 konsolidační vyhlášky státu - závazky	80 000,00

Sestaveno k 31. 12. 2015

Otambůk sestavení 11. 1. 2016

Jana Nováková; novakova@mestoa.cz; 420 581 523 662

IČO	Název účetní jednotky (obchodní společnost)	Vliv na řízení a ovládnutí (vyjádřený v %)		Vliv na řízení a ovládnutí (1 = ovládnutá osoba 2 = podstatný vliv 3 = společný vliv 4 = nevýznamný 5 = konkurs)	Kritéria pro zahrnutí do dílčího konsolidačního celku státu					Podíl na základním kapitálu (vyjádřený v %)		Hladina významnosti podle § 22 odst. 1 konsolidační vyhlášky státu	
		Přímý	Nepřímý		Výše netto aktiv	Výše cizích zdrojů	Celkové náklady	Celkové výnosy	Konsolidovaná účetní závěrka 1 = ano 0 = ne	Přímý	Nepřímý	Pohledávky	Závazky
A	B	C1	C2	D	E	F	G	H	I	J1	J2	K	L
11112222	Základní a mateřská škola A, p. o.	100,00%		1						100,00%		50 000,00	30 000,00
55556666	Kabelová televize, s. r. o.	100,00%		1	1 580 000,00	1 200 000,00	800 000,00	950 000,00	0	100,00%		30 000,00	30 000,00
22334455	Vodovody, a. s.	60,00%		1	117 129 000,00	37 555 000,00	20 453 000,00	21 493 000,00	0	60,00%		500 000,00	500 000,00
63113074	Svaz měst a obcí ČR	0,04%		4						0,04%			

Obrázek 1 – ukázka seznamu účetních jednotek patřících do konsolidačního celku státu

Na základě přijatých seznamů ministerstvo zveřejnilo 8. února 2016 na svých internetových stránkách výčet. Spravující jednotka (Město A) má následně povinnost informovat konsolidované jednotky státu o jejich zahrnutí do příslušného konsolidačního celku státu, a to nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne zveřejnění výčtu ministerstvem (v daném případě Město A informuje účetní jednotku Vodovody, a. s.).

Z výčtu (viz níže) je patrné, že konsolidovaná jednotka státu Vodovody, a. s. má povinnost vyplývající z jejího zahrnutí do dílčího konsolidačního celku státu Města A, a to sestavit a předat PKP do CSÚIS, konkrétně části I, III, IV a V.

Ukázka výčtu konsolidovaných účetních jednotek státu a dalších subjektů:

IČO	Název	Právní forma	Informační povinnost	PKP	Části PKP	Seznam	NUTS	Pohledávky	Závazky	Platnost od:	Platnost do:
11112222	Vzor. akciová spol.	a. s.	00000111	X	VI		CZ0011	500 000,00	500 000,00	01. 01. 2016	31.12.2018
22334455	Vodovody, a. s.	a. s.	33334444	X	I, III, IV, V		CZ0022	500 000,00	500 000,00	01. 01. 2016	31.12.2018
66778899	Kraj X	Kraje				X	CZ0033	200 000,00	200 000,00	01. 01. 2015	31.12.9999
33334444	Město A	Obce				X	CZ0011	100 000,00	80 000,00	01. 01. 2015	31.12.9999
55556666	Svazek obcí AB	DSO		X	I, III, IV, V	X	CZ0022	50 000,00	50 000,00	01. 01. 2015	31.12.9999
77778888	Správce kapitoly M	OSS				X	CZ0033	400 000,00	400 000,00	01. 01. 2015	31.12.9999

3. VYPLNĚNÍ POMOCNÉHO KONSOLIDAČNÍHO PŘEHLEDU

PKP se skládá z šesti částí, jejichž účelem je postihnout informace důležité pro účetní konsolidaci státu. Přílohou tohoto dokumentu je [ilustrativní příklad vyplněného PKP](#).

- Část I: Přehled stavu položek – jedná se o univerzální seznam položek, který pokrývá všechny typy subjektů zahrnutých do účetní konsolidace státu. V hlavičce Části I se vyplní identifikace konsolidované jednotky státu, kontaktní údaje, počet zaměstnanců a dále údaj o tom, zda konsolidovaná jednotka státu sestavuje konsolidovanou účetní závěrku podle zákona o účetnictví. Jednotlivé položky PKP se vyplní na základě údajů z účetní závěrky pomocí doporučeného převodového můstku. Příklad PKP v Části I rovněž obsahuje informaci o tom, které položky mají být dále analyzovány v Části III a Části V.
- Část II: Přehled majetkových účastí a jejich změn – tuto část vyplňuje pouze účetní jednotka, která je dobrovolným svazkem obcí.

Část III: Identifikace vzájemných vztahů – konsolidovaná jednotka státu předávající PKP Část III je povinna sledovat vybrané položky aktiv, pasiv, nákladů, výnosů a podrozvahy po partnerech. V Části III PKP budou rozepsány zůstatky vybraných položek po těch partnerech, kteří jsou součástí konsolidačního celku Česká republika. Seznam těchto partnerů je obsažen ve výčtu. Partneři, kteří nejsou součástí konsolidačního celku Česká republika, mohou být vykázáni jako tzv. neidentifikovatelný partner, kterému bude přiřazen zástupný kód "00000444". Celkový součet položek za každou položku se bude rovnat zůstatku za danou položku v Části I PKP (v Části IV PKP u podrozvahových účtů). Seznam položek PKP, u kterých je požadováno sledování partnerů, je uveden v Konsolidačním manuálu a pro informaci je obsažen i v Příkladu PKP v Části I. Konsolidovaná jednotka státu je podle konsolidační vyhlášky státu povinna odsouhlasit své zůstatky s partnery v konsolidačním celku Česká republika.

- Část IV: Přehled podrozvahových položek – konsolidovaná jednotka státu zde uvede zůstatky podrozvahových účtů.
- Část V: Vysvětlení významných částek – v této části vysvětlí konsolidovaná jednotka státu 5 nejvýznamnějších skutečností v rámci jednotlivých položek u každého zůstatku aktiv, pasiv, nákladů, výnosů a podrozvahy, jestliže hodnota zůstatku dané položky přesáhne hranici 10 % aktiv netto. Konkrétní případ je popsán v Příkladu PKP.
- Část VI: Informace pro konsolidaci kapitálu – vyplňují pouze konsolidované jednotky státu, ve kterých je uplatňován podstatný nebo společný vliv. Ostatní části PKP jimi nebudou do CSÚIS předávány. Konsolidované jednotky státu, které jsou ovládanou osobou v souladu s konsolidační vyhláškou státu, Část VI PKP nepředávají.